

PAPEŽ: OHRANITE RIM KRŠČANSKI!

Papež Pavel VI. je pozval rimskega župana, komunističnega, naj ohrani Rim njegov krščanski značaj.

VATIKAN. — Sv. oče Pavel VI. se je po ponovnem srečanju z rimskim županom, ki ga je na to mesto postavila komunistična partija, sestal pretekli ponedeljek na krajši razgovor. To je bilo prvo uradno srečanje in razgovor med vodnikom Katoliške cerkve in rimskim škofom ter med rimskim županom Carlom G. Arganom, ki ga je na to mesto postavila komunistična partija po zadnjih občinskih volitvah.

Carlo Giulio Argan stvarni ni komunist, pravi, da je neodvisen, pa je kot tak kandidiral na komunistični listi in bil nato izbran za rimskega župana. Vatikan je tedaj svaril in pozival volivce, naj ne dopuste, da bi postal Rim "brezbožno mesto".

Po 40-minutnem razgovoru z županom Arganom je papež Pavel VI. dejal temu in rimskemu mestnemu svetu:

"To je edinstveno mesto, katerega dežela je preko časnih meja, ki je neizločljivo povezana z neprimerljivimi zgodovinskimi dogodki, ki ima po božji odločitvi skrivnostno poslanstvo vesoljnosti za rimsko civilizacijo. Postalo je sedež Petrove cerkve, središče krščanske vere, ki to vero izžareva v svet. In mi zdaj želimo, da bi bil ta edinstveni značaj ohranjen za vedno, ne pozabljen in še manj uničen."

Papež je govoril po izmenjavi tradicionalnih novoletnih voščil in daril med vodstvom rimskega mesta in papežem, ki je rimski škof. To je bilo prvo uradno srečanje papeža z mestnim županom in svetom, od kar je bil ta 9. avgusta lani vmeščen.

General Motors misli na sodelovanje pri podjetju v Jugoslaviji

NEW YORK, N.Y. — General Motors Corporation "proučuje možnost sodelovanja" z jugoslovansko livarno, ki je glavni dobavitelj podjetja Adam Opel AG; podružnice GMC v Zvezni republiki Nemčiji.

Po jugoslovanskih zakonih mora tuje podjetje, ki prodaja svoje izdelke v Jugoslaviji, kupiti določeni del sestavnih delov v Jugoslaviji. Čim več teh delov kupi v Jugoslaviji, tem več svojih izdelkov lahko tam prodaja.

Z udeležbo pri jugoslovanski livarni in z njenim povečanjem bo General Motors jemala več njenih izdelkov, pa zato lahko uvažala tudi večje število svojih izdelkov izven Jugoslavije.

Po poročilu "Ekonomске politike", beograjskega časopisa, bosta GMC in jugoslovansko podjetje Kikinda skupno gradili tovarno za izdelavo avtomobilskih delov, ki bo stala okoli 67 milijonov dolarjev. GMC bo prispevala 49%, največ, kar je po jugoslovanskih zakonih dovoljeno.

Vremenski prerok

Delno oblačno z možnostjo naletavanja snega pozno popoldne in ponoči. Najvišja temperatura okoli 32 F (0 C).

Novi grobovi

Louise J. Poje
V Euclid Manor negovališču je umrla 88 let stara Louise J. Poje s 17806 Delevan Road, vdova po leta 1943 umrlem možu Franku, mati pok. Franka, pok. Louise Rupert, Dorothy Vuyancic in Mrs. Leonard (Olga) Gornik, 6-krat stara mati in 3-krat prastara mati, sestra Jenny Erzen in pokojnih Mary Perusek ter Antona Ozbolta. Pogreb bo v petek ob 8.30 iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.15, nato na Kalvarijo. Pokojna je bila članica Oltarnega društva pri fari Marije Vnebovzete, SZS št. 14, Sv. Ane št. 4 ADZ in Sv. Kristine št. 219 KSKJ.

Nikolas Perencevich

V St. Augustine negovališču je umrl po dolgi boleznii pretekli torek Nikolas Perencevich, veteran prve svetovne vojne, rojen v Jugoslaviji, od koder je prišel v ZDA kot mlad fant in se naselil v Pueblu v Koloradu, od koder se je kasneje preselil v Cleveland in vodil v dobi depresije "poolroom" pri Lauschetovih poleg Ameriške Domovine na St. Clair Avenue. Z ženo sta vodila Fanny's slaščičarno nasproti cerkve sv. Pavla na E. 40 St. skozi 42 let vse do upokojitve leta 1960. Pokojnik je bil član HBZ št. 859, Kluba hrvaških upokojencev in demokratskega kluba 31. varde. Pokojnik je zapustil ženo Frances, roj. Zavrsek in hčer Mrs. Frances Kosch, sin Michael pa je umrl pred njim. Pogreb bo v petek iz Golubovega pogrebnega zavoda na Superior Avenue v cerkev sv. Nikole na E. 36 St. ob deseti, nato na Kalvarijo.

Betty Ford proti pomilostitvi

WASHINGTON, D.C. — Betty Ford, žena predsednika ZDA, je dejala, da ne odobrava pomilostitve vojaških ubežnikov in ubežnikov pred vojaško službo. "Jaz čutim, da bi one matere, ki so izgubile svoje sinove v Vietnamu v vojni, bile prizadele ob dejstvu, da so ti ljudje enostavno šli," je izjavila Betty Ford.

Vdova pok. sen Harta iz Michigana in drugi so pozvali predsednika G. R. Forda, naj bi pomilostil vse one, ki so pobegnili iz vojaške službe ali pa pred

Zahodni opazovalci v Pekingu sodijo, da puščajo oblasti v Ljudski republiki Kitajski v javnost vedno nove zgodbe o nasiljih pristašev "tolpe štirih" po raznih pokrajinah obsežne dežele z namero, da bi opravičile trde nastope proti "tolpi štirih" in njenim pristašem. Te čistijo z vseh važnejših položajev tako v Komunistični partiji kot v javni upravi.

Zgodbe o nasiljih, izgrelih in neredih prinašajo razne radijske postaje iz glavnih mest pokrajin, ne da bi navedle, kdaj se je vse to zgodilo. Poslušalec dobi vtis, da se je to zgodilo pravkar ali vsaj nedavno, vendar se zdi, da je ta vtis napačen. Večina teh nasilij in izgrediv se je vršila preteklo pomlad in poletje. Tedaj so prihajale v javnost

CISTKA NA KITAJSKEM — Skrajneži povzročajo v LR Kitajski več težav, kot je izgledalo. Hua Kup-feng je napovedal obsežno čistko v Komunistični partiji in v javni upravi.

Poljski katoliški škofje zahtevajo za Cerkev svobodo

V pastirskem pismu so posebej o b s o d i l i mešanje države v vzgojo, ki je "pravica staršev".

VARSAVA, Polj. — Katoliški škofje so v skupnem pastirskem pismu, ki je bilo prebrano preteklo nedeljo po vseh katoliških cerkvah Poljske, pozvali državo, naj se ne meša v vprašanje vzgoje.

"Noben političen sistem nima pravice nadomestiti staršev v njihovi vlogi pri vzgoji otrok," pravi pastirsko pismo ter ugotavlja, da "mora biti gospodarsko, socialno in kulturno življenje organizirano tako, da morejo starši izpolniti svojo nalogo".

Tako država kot Cerkev sta v zadnjem času ponovno poudarili potrebo po trdni družini in podporo tej, le da hoče država pri tem dobiti otroke pod svoj vpliv in jih na svoj način tako zaposliti, da ne bi imeli po šoli časa za karkoli drugega, zlasti ne za versko vzgojo.

njo v času vietnamske vojne. Predsednik sam k temu še ni zavzel dokončnega stališča, njegova žena pa je svoje mnenje mirno in jasno povedala.

Griffin Bell smatra prevažanje šolarjev za zadnje sredstvo

Pravosodni tajnik Jimmyja Carterja sprejema prevažanje šolarjev kot poslednje sredstvo za integracijo šol.

WASHINGTON, D.C. — Imenovanje odvjetnika Griffina Bella, osebnega prijatelja Jimmyja Carterja, za pravosodnega tajnika je naletelo v liberalnih krogih na precejšen odpor. Carter svoje imenovanje vztrajno in pogumno brani, pa kritikov vendar ne more pomiriti.

Oglasil se je Griffin Bell sam in odgovoril na stavljen vprašanja zavzemajoč v glavnem stališče, ki ga je pravosodno tajništvo zastopalo doslej.

Griffin Bell je dejal, da "jemanje šolarjev iz sosesčine Amerikance moti". Po njegovem je obiskovanje šol v sosesčini za šolarje najbolj naravno in mu je treba dati prednost pred vsem drugim, "dokler so vse ostale okoliščine enake".

Kjer je integracija šol nujna, je treba smatrati prevažanje šolarjev za njeno dosego kot "zadnje, skrajno sredstvo".

Britanija je dobila 3.9 bilijonov kredita

WASHINGTON, D.C. — Mednarodni monetarni sklad je odobril Veliki Britaniji 3.9 bilijonov dolarjev kredita v podporo njenemu funtu tekom prihodnjih treh let. O končnem delu tega kredita bo Mednarodni monetarni sklad ponovno razpravljati po preteku dveh let ob upoštevanju uspeha sedanjih britanskih gospodarskih ukrepov.

Douglas A. Fraser naslednik Woodcocka

DETROIT, Mich. — Večina vodstva Unije avtomobilskega delavstva se je odločila podpirati za naslednika sedanjemu predsedniku Leonardu Woodcocku, ki pojde letošnji pomlad v pokoj, sedanjega podpredsednika Douglasa A. Fraserja.

Ker so ostali možni kandidati za to mesto izjavili, da se ne bodo za to poganjali, je izvolitev Fraserja skoro gotova.

ZGODBE O NASILJIH V LR KITAJSKI SO OPRAVIČILO ZA TRDE NASTOPE!

and Mail R. H. Munro iz Pekinga je uradni predstavnik kitajske vlade v neuradnem razgovoru v začetku tega tedna povedal, da je velika večina nasilij bila izvršena v času pred nastopom oblasti proti "tolpi štirih", njenim somišljenikom in podpornikom v preteklem oktobru. Nekatera poročila naj bi se nanašala celo na nasilja, ki so se dogodila pred enim letom in več.

Tako naj bi se poročila o izgrelih in nasiljih v pokrajini Sečuan na jugozahodu nanašala na dogodke, "slične državljski vojni", v času kulturne revolucije pred 10 leti.

Poročila o vseh teh nasiljih in izgrelih, ki jih pripisujejo "tolpi štirih", naj bi v očeh javnosti opravičila nastop oblasti proti tej skupini. Čim

V SENATU BYRD IN BAKER

Demokratje so zbrali za svojega vodnika v Senatu R. C. Byrda, republikanci pa H. Bakerja. Sen Humphrey dobil mesto v vodstvu.

WASHINGTON, D.C. — Demokratje so soglasno izbrali za svojega vodnika v Senatu Roberta C. Byrda iz West Virginie, ko je sen. Humphrey spoznal, da nima izglediv za izvolitev in je predložil soglasno izvolitev Byrda.

Poseben položaj Humphreyju

Sen. Hubert H. Humphrey je bil dolga leta v Senatu, bil nato izbran za podpredsednika ZDA ter za predsedniškega kandidata demokratske stranke 1. 1968.

Po porazu pri predsedniških volitvah se je dve leti kasneje vrnil v Senat. Lani se je ponovno potegoval za demokratskega predsedniškega kandidata, pa ni uspel. Nato je poskušal naslediti vodnika demokratske večine v Senatu M. Mansfielda, pa to opustil. Delno je temu kriva njegova bolezen, ki je lanko jesen postala kritična. Morali so mu izrezati rakasti mehur, čemur je sledilo daljše zdravljenje, tekom katerega je moral sen. Humphrey počivati.

Demokratski senatorski tovariši so "srečnemu bojevniku" v večnem optimizmu izkazali posebno čast in mu dali v Senatu posebno mesto, ko so ga izvolili kot začasnega podpredsednika Senata, mu povišali plačo in mu dali na razpolago avtomobil s šoferjem, kot pripada vodnikom obeh strank v Senatu. Sen. Humphrey bo član vodstva Senata in se bo kot tak udeleževal sestankov tega s predsednikom ZDA v Beli hiši.

Da bi bil novi položaj sen. Humphreyja lažje soglasno sprejet, so demokratski senatorji, ki imajo v Senatu trdno večino, predložili celotni zbornici, naj bi podoben položaj pripadal vsem bivšim predsednikom in podpredsednikom ZDA, če bodo izvoljeni po tej svoji službi v Senat.

Byrd sposoben taktik

Sen. Robert C. Byrd je bil doslej namestnik vodnika, znan je po svojih konservativnih stališčih, pa tudi po svoji administrativni in taktični sposobnosti. Manj se zanima za ideološko stran političnega življenja in dela, on je v prvi vrsti strokovnjak za redno delo Senata. Ko

imajo demokratje v Beli hiši svojega človeka, je za nje potrebna v Kongresu oseba, kot je sen. Byrd in ne kot je bolj idealno usmerjeni sen. Humphrey.

Baker voditeljski

Pri republikancih, ki bodo izgubili Belo hišo, je potreben za vodnika v Senatu človek bolj voditeljske in državniške vrste, kot je sen. Griffin, dosednji namestnik vodnika republikancev, ki je upal, da bo izvoljen na mesto, ki ga je zapustil sen. H. Scott.

Republikanski senatorji so z 19:18 izvolili za svojega vodnika Howarda H. Bakerja Jr., zeta nekdanjega senatnega vodnika pok. Everetta M. Dirksena. Baker je vzbudil pozornost in si pridobil ugled s svojim treznim nastopanjem tekom preiskav Watergate zadev.

Nevarnost obnove spopadov v Libanonu

BEJRUT, Lib. — Eksplozija bombe pred glavnim stanom vojaške milice Falange, ki je ubila 35 oseb in jih 52 ranila, je vzbudila strah, da se bodo falangisti za to nasilje maščevali z napadom na Palestince in njihove muslimanske levičarske zaveznike v Libanonu.

To bi moglo voditi do obnove bojev kljub četam Arabske lige ki čuvajo negotovi mir po 19 mesecih državljanske vojne.

Predsednik republike se je nujno posvetoval o položaju s predsednikom vlade in s poveljstvom čet Arabske lige. Vodstvo Falange je pozvalo svoje k ohranitvi miru, ko zahteva strogi nastop proti nasilju.

Karen Anne Quinlan je še vedno živa

MORRIS PLAINS, N.J. — Joseph in Julia Quinlan obiskujeta dnevno svojo hčer Karen Anne, ki 7 mesecev diha in živi, četudi so odklopili stroje, ki se preje vzdrževali njeno življenje. Sodišče je odločilo, naj te stroje odklopijo in zdravnik se bili prepričani, da bo dekle, ki ima "čisto mrtve možgane", umrlo.

Karen Anne Quinlan je v nezavesti od 15. aprila 1975, ko je vzela pomirjevalno sredstvo, ki se je pomešalo z zavžitim alkoholom. Zdravniki trdijo, da ni nobene možnosti za njeno ozdravitev.

Brzezinski bo trši do Sovjetske zveze

WASHINGTON, D.C. — Po vestih iz krogov diplomatov iz Vzhodne Evrope se v Moskvi neprijetno počutijo ob izboru Zbigniewa Brzezinskega za direktorja Narodnega varnostnega sveta ZDA.

Brzezinski je sin poljskega diplomata, strokovnjak za Sovjetsko zvezo in komunizem, ki že po svojem poreklu ni naklonjen Sovjetski zvezi. Poljaki in Rusi se ne prenašajo med seboj posebno dobro že skozi stoletja.

Jimmy Carter bo držal vajeti vlade na kratko

WASHINGTON, D.C. — Politični opazovalci trdijo, da bo predsednik Jimmy Carter kljub temu, da je izjavljal, da bo po-

Iz Cleveland in okolice

Pobiranje drevesc — Clevelandski župan R. Perk sporoča, da bodo zavržena boživna drevesca pobirali istočasno z drugimi odpadki, kar jih bo še ostalo pa v soboto, 15. januarja. Drevesca bodo nato zmleta v nasteljo za uporabo pri vrtarstvu.

Pismonoša se zahvaljuje —

Pismonoša Dorsey Brown, kateri dostavlja pošto na Addison Rd., Varian, Carl, St. Clair Ave., 64., 63. in 62. cesti se toplo zahvaljuje za ljubeznivost, izkazano mu tekom praznikov. Pravi, da je veselje opravljati službo na tem področju.

Seja — Klub slovenskih upokojencev Waterloo okrožje ima svojo sejo prihodnji torek, 11. januarja ob dveh popoldne v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road. Vse članstvo vabljen!

Prijave nedržavljanov —

Okrožni direktor Urada za vselevanje in naturalizacijo opozarja vse nedržavljene neoziraje se, kako dolgo bivajo v ZDA, da se morajo do 31. januarja t. l. prijaviti pravosodnemu tajnistvu. Prijavnice se dobe na vseh poštnih in INS uradih. Kdor tega ne bi storil, se izpostavlja težki kazni in morebitnemu izgonu.

Seja —

Podružnica jt. 10 SZZ ima svojo sejo to nedeljo, 9. januarja ob dveh popoldne v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Vse članice vabljen!

Pozdrave pošilja —

Toni Krklec pošilja svojim prijateljem in znancem v Clevelandu in drugod pozdrave iz Arizone, kamor je šel na božične počitnice. Obiskal je med počitnicami tudi Kalifornijo in Oregon.

Seja —

Društvo Kras št. 8 ADZ ima v nedeljo ob 1.30 popoldne sejo v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

Važna seja —

Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 ADZ ima v nedeljo, 9. januarja važno sejo v SND na St. Clair Avenue. Treba je izvoliti novega tajnika namesto nenadno umrlega Franka Brinoveca.

K. molitvi —

Članice Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete so vabljene danes ob dveh popoldne v Grdinov pogrebni zavod k molitvi za umrlo Alojzijo Poje, jutri, v petek, pa k njenemu pogrebu.

Pevska vaja —

Pevski zbor Korotan ima v soboto ob šestih zvečer redno pevsko vajo v običajnih prostorih.

Lani manj umorov —

Lani je bilo v mestu Clevelandu najmanj umorov od leta 1968, skupno 253 napram 304 v letu 1975 in 321 v letu 1974. Število umorov v predmestjih je lani precej porastlo. V mestu Clevelandu je tipična žrtev umora črnc star od 21 do 40 let, ki ga je ustrelil nekdo, katerega je poznal.

sameznim zveznim tajnikom dal obsežno svobodo v vodenju njihovih oddelkov, držal vajeti vlade in oblasti na kratko. Nihče od članov vlade ne bo imel možnosti, da postane prevladujoča osebnost niti na svojem omejenem področju.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

NABOCNINA

Zdravstvene države:

* \$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece

* Kanada in dežele izven Združenih držav:

* \$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States

* \$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; 7.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

* \$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months

Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 2 Thursday, Jan. 6, 1976

Ob potrditvi Osimskega sporazuma

Leta 1975 je bil v kraju Osimo, blizu pristaniškega mesta Ancona v Italiji podpisan med zastopniki jugoslovanske in italijanske vlade sporazum o coni B (Slovenski Istri) nekdanjega Tržaškega svobodnega ozemlja, kateri je Italija vse od leta 1954, od sklenitve Londonskega sporazuma odrekala pripadnost Jugoslaviji, odnosno Sloveniji in jo štela za del svojega ozemlja, češ da ob podpisu sporazuma v letu 1954, po katerem je v coni A (Tržaškem) prenehala anglo-ameriška uprava in v coni B jugoslovanska, slednje niso tudi formalno priključili svojemu ozemlju. In da je tako še zmeraj del Italije.

Nekako leto dni po sporazumu v Osimu so v rimski in belgraiski državni zbornici sporazum ratificirali. S tem so Italijani odstopili od svojih zahtev in priznali pripadnost Slovenske Istre Sloveniji-Jugoslaviji, da so s tem Trstu odprli vrata za gospodarsko sodelovanje z Vzhodom.

Toda slika tržaških razmer ne bi bila popolna, če bi ne osvetlili tudi dolgoletnega nasprotovanja italijanskih strank, s tržaškimi na čelu, pripadnosti cone B, oziroma Slovenske Istre, Jugoslaviji. Na kaj so računali?

V prvi vrsti na volivne glasove pribežnikov iz Istre in Dalmacije, od katerih se je na Tržaškem naselilo okoli 40.000, drugod pa nad 300.000. In le-ti se niso vključili samo v italijansko krščansko demokracijo, ampak so se vrnili na vodilne položaje. Njih socialist Gianni Giuricin je bil celo tržaški podžupan, demokristijan Gianni Bartoli dolga leta tržaški župan. Giuricin je od podpisu sporazuma v Osimu ostro protestiral, tako da ga je socialistična stranka umaknila z mesta podžupana. Ob času svojega podžupanovanja je tudi prijavil sodišču odbornika Slovenske skupnosti v tržaškem občinskem odboru dr. Rafka Dolharja, čes da je na občini po slovensko poročil neki par, kar da je upravni prekršek.

Skratka, v tem, da se Koprščina (cona B) nikoli ne prizna Jugoslovanom, so vodilni istrski krogi v Italiji videli svoje pokopane upe. Najprej to, da ob morebitnem razpadu Jugoslavije ta del Istre brez kakih formalnosti pride v sklop Italije, ker ga ni pravzaprav "nikoli odstopila". Toda s tem se ni konec, zakaj vsako obrežje potrebuje tudi zaledje, kar pa pomeni, da bi se bilo treba vrniti na staro mejno črto pri Postojni. S podpisom in potrditvijo sporazuma v Osimu pa je na političnem polju takih upov konec.

Toda samo na političnem polju! S sporazumom so se ti upi samo prenesli na drugo polje in konec oziroma uresničitev je enaka političnim namenom. Trst je namreč že dolgo časa čutil, da je meja, ki ga krog in krog obdaja, kakor zanka. Ta občutek je nenehna križca zadnjih pet let samo še povečavala. Kako se sedaj izmota iz te zanke? S podpisom Osima in potrditvijo meje — vaba, v katero Jugoslovani morajo vgrizniti, vgrizniti tudi bolj, kot je potrebno. In so res ugriznili! Na Krasu, ravno na meji, naj bi zgradili po tem sporazumu pristo industrijsko cono, dve tretjini na jugoslovanski strani pri Sezani, tretjino pa na italijanski strani meje. Italijani bodo v ta namen razlastili nove površine slovenske zemlje, s čimer bo slovenski živelj na italijanski stani meje hudo oškodovan. In še hujše narodnostna sestava, saj bi na ta svet naselili od pet do šest tisoč italijanskih družin.

Industrijska cona, ki bo segala na eno in na drugo stran meje, naj bi za Trst predstavljala, tako računajo tržaški poslovni in nacionalni krogi, prodor proti Postojni. Dobro vedo, da Jugoslovanom primanjkuje kapitala in da ti zanj žrtvujejo tudi svoje nacionalne interese. Oni imajo na voljo milijarde in milijarde podpore italijanske vlade. Pod krinko "kooperacij" in podobnih prikrivalnih oznak utegnejo s svojim kapitalom kmalu seči "pred vrata Ljubljane".

Obenem računajo na psihološki učinek pri prebivalstvu na Primorskem, ki je razočarano nad dolgoletno zapostavljenostjo s strani jugoslovanskih kot slovenskih osrednjih oblastev. Pred temi naj bi manifestirali svoje bogastvo in tako pripravljali pot svoji ekspanziji v primeru pretresov v Jugoslaviji. Trst je pač spoznal, da si mora ustvariti svoje ožje zaledje, tudi za ceno, da bi za začetek, dokler mu ne uspe, priznal enakopravnost slovenskega jezika. To zaledje je Primorska, ki spada že tradicionalno po svoji zemljepisni in gospodarski legi k Trstu.

BESEDA IZ NARODA

Nekaj novic iz slovenske Koroške

WICKLIFFE, O. — "Kako je domovih 100 dol., v nekaterih cerkvenih domovih tudi več; le da daje Cerkev raznim znižanja; v levičarskih domovih pa selski fantje! Do sedaj jih še ni so kaznovali, vse skupaj je kar utihnilo — nič si ne upajo, imajo najbrž slabo vest." (Nemčurji namreč!)

V nedeljo smo imeli dva adventna koncerta (12. dec.) in si cer v župniji g. Hudla, ki je vaš "kaplan pri Mariji Vnebovzeti v Clevelandu" in v naših visokih Selah, ki slovijo po snegu in zdaj se po "korajžnih fantih". Na obeh krajih je kar dobro izpadlo. V nedeljo bomo imeli še dva — v Spittalu na Dravi in v Pečnici (kjer je župnik naš predsednik g. Sticker). Takoj po počitnicah se bomo morali zagnati v delo za naš februarjski koncert v Celovcu. Stevilčno se je zbor spet dobro opomogel. Prišlo je tudi nekaj študentov pedagoške akademije. (Da je tu govora o pevskem zboru Gallus, ste gotovo sami uganili.)

Med prvimi dobrimi duhovniki, ki je spoznal stisko beguncev in marsikomu rad pomagal, ter nekatere celo povabil za nekaj dni v svoje župnišče v Bistrico na Zilji v prvih letih po vojski, je bil dobri župnik g. A. Kuchling. Zdjaj pa je svojo drago faro iz zdravstvenih razlogov in zaradi starosti moral zapustiti in se je preselil v St. Rupert k č. sestram. Tako so Bistričani (znani po števjanju) ostali brez župnika in pismo pravi: Zdjaj se šele zavedamo, kaj pomeni duhovnik, ko ga nimamo!

Drugo pismo, ki ga je pisal tudi duhovnik, pravi: O štetju si gotovo tudi že bral, da je šlo po gobe... Nobeden od treznih Slovencev ne pričakuje, da bi se kaj izboljšalo. Kar si bomo sami priborili, to bomo imeli, prostovoljo dali tak ne bodo nič — to je taktika Nemcev!

G. ravnatelj Družbe sv. Mohorja se je oglašil z lepim pismom, v katerem se iskreno zahvaljuje vsem znanim in neznanim dobrotnikom. Potem sporoča, katerim dijakom je vodstvo razdelilo naše podpore in med drugimi navaja tudi družino Dražanšek (Nemci so seveda ime popačili v Dragaschnig.)

Med drugim pravi: "Med našo vojsko so bili izseljenci. Zivijo na najbolj severni jezikovni meji dekanije Rožek v fari Gozdanje. Brat sedanega malega posestnika je bil duhovnik, ki je ohranil in že mlad umrl. Fara Gozdanje meji na nemško faro Osoje (Ossiach). Od tam so nekdo osojski menihi misijonarji Zgornji Rož. Osojski Mutec ima tam spomenik, kot se gotovo spominjate. V fari Gozdanje je bil najbolj strašen narodnostni boj v naši dekaniji. Deluje mlad in zaveden župnik Stanko Trap. Tudi v ljudski so imamo zavednega ravnatelja Krista Zeichna. Ima kakih 15 do 20 otrok prijavljenih k slovenskemu pouku in jih z veliko ljubeznijo uči slovensko. Njegovi otroci in družina Dražanšek so ustanovili in vodijo prosvetno katoliško društvo Drabosnjak. Ime društva je po znanem pisatelju "bukvarju" Drabosnjaku, ki je tu revno živel v vasi Gozdanje. Trenutno ima družina Dražanšek v naših domovih 3 fante in eno dekle. Kadar so otroci doma, pomagajo župniku držati slovensko v cerkvi in izven cerkve. Prosim, povejte razmere vsem darovalcem, Mohorjeva je otrokom tega malega kmata in še mnogim takim veliko pomagala.

Nekateri vprašujejo, koliko je mesečna vzdrževalnina. V Mohorjevih domovih je 80 dol., v nekaterih privatnih dijaških

Pravkar sem dobil sporočilo, da je znani slovenski katoliški voditelj dr. Joško Tischler hudo bolan. On je veliko dobrega storil za svoje koroške rojake ter tudi dosti trpel, zaradi preganjanja nacistov, ter tudi strahovanja slovenske levice. Največje njegovo življenjsko delo je slovenska gimnazija, s solidnim profesorskim zborom in skoraj 500 učenci (496). Tudi med nami je imel in ima g. ravnatelj prijatelje in želja vseh teh je, da bi mu Bog kljub visokim letom vrnil zdravje ter mu naklonil vsaj še nekaj let, da bi videl in se veselil uspehov svojega dela — uspehov slovenske gimnazije, kateri je bil oče!

V blagoslovu in sreči smo preživeli praznike božjega Rojstva. se veselili skrivnosti Svete noči in tudi darov, ki jih je bilo verjetno za mnoge izmed nas preveč — če smo si čisto odkriti! In če smo pri vsem tem imeli skrito željo, da bi naredili drobno veselje nekemu takemu, ki ga ne poznamo in ga nikoli poznali ne bomo; takemu, ki nam osebo ne bo nikoli rekel hvala, ki nas ne bo častil zato, ker smo postavili predenjo nekaj, kar nam je kot sveto pisemskemu bogatstvu padlo z mize — smo stavili največ!

Od zadnjega poročila (Ameriška Domovina, 6. dec. 1976) sem prejel še sledeče darove od prijateljev naših revnih koroških dijakov, ki stanujejo v dijaških domovih Mohorjeve družbe:

\$5: France Boh.
\$10: G. in ga. Marjan Strancar.

Po \$20: G. in ga. France Sever, ml.; gđc. Angela Bolha; g. in ga. inž. Franček Gorenšek; Neimenovani, Willoughby Hills.
\$25: Rev. Rudolf Urbic, Norwalk, Wis.; g. Pavle Borštnik, Washington, D.C.

Po \$50: ga. Ana Frangesh, g. in ga. Frank Kastigar, gospa in gđc. Ana Lekan; vsi iz Clevelanda.

Po \$70: g. Stanko Ferkulj; g. in ga. Rudi Knez; dr. in ga. Milan Pavlovic; Neimenovani (po g. J. Severju), vsi iz Clevelanda; g. Joseph Erjavec, Amherst, Ohio.

\$78: Frances Borman, North Olmsted, Ohio.

\$80: Neimenovani (Cleveland).

\$100: Rev. Emil Hodnik, Abbototsford, Wis.

Vsem dobrotnikom se v imenu dijakov iskreno zahvaljujem z željo, da bi jim Bog dobroto obilno povrnil, predvsem z zdravjem — ter po želji vodstva in podpiranih želim blagoslova in vse možne sreče v vseh dneh novega leta 1977.

Marjan Jakopič,
29424 Armada Ave.
Wickliffe, Ohio 44092

Lemontske drobtinice

PRVI BOŽIČ

V SEVERNI AMERIKI

Ali veste, kje so praznovali prvi Božič v Ameriki? To je bilo na malem otočku Saint Croix v ustju reke istega imena, v bližini države Maine.

Leta 1604 je pristala ladja pod poveljstvom Samuela de Champlain in Sieur DeMonts blizu obale Maine. Na nji je bilo 120 Francozov — farmarjev, mehanikov, rokodelcev, vojakov in pustolovcev. Med njimi je bil katoliški duhovnik, ker je bil DeChamplain katoličan in protestantski pastor, ker je bil DeMonths protestanske vere. Dne 26. junija so se izkrcali ravno nasproti otočku Saint Croix (Sveti križ). Katoliški duhovnik je služil na celini sv. mašo.

DeChamplainu se je otoček tako dopadel, da so na njem sezidali trdnjavo, posekali drevje in postavili veliko skupno dvorano, cerkvico in koče. Seveda vse iz lesa. Raziskovalec je hotel vzeti v posest deželo za Francijo. Naselniki so bili dobro preskrbljeni in ker so nameravali tam ostati, je DeChamplain poslal malo pred začetkom zime ladjo s 41 ljudmi v Evropo z naročilom, naj se vrnejo spomladi in pripeljejo s seboj vse, kar bodo rabili in še več naseljenikov.

79 mož, ki je ostalo na otočku, ni bilo pripravljenih na strahote ameriške zime. Prišli so iz sončne južne Francije.

Približal se je 25. december. Reka je zamrznila in otoček je bil pokrit z visokim snegom in zameti. To ni zmanjšalo morale naseljencev. Hrane so imeli dovolj, enako drv in veselo so praznovali Sv. večer, kot so bili navajeni doma v Franciji. Na Božič so imeli sv. mašo v cerkvici. Ko so odšli katoličani, so imeli službo božjo protestanti — tako je bilo vsem ustreženo. To je bil pravi ekumenizem v Ameriki, vsekakor edinstven.

Starejši možje so sedeli pri ognju, mladina se je pa drsala na zamrznjeni reki. Proti večeru so se zopet sešli k večerji in potem so se kratkočasil s petjem in pripovedovanjem po-vesti.

Nekaj izrednega je bil "prvi časopis" v Ameriki "Master William". Pisan je bil z roko in pisatelji so bili naselniki, taki možje, ki so bili malo bolj izobraženi kot drugi. Z njim so si krajšali dolge zimske večere. Kmalu jim je zmanjkalo živeža in kuriva. Bilo je tako mrzlo, da je hrana zmrznila in tudi vino se je spremenilo v led. Našla je epidemija bolezni — veliko ljudi je umrlo. Preden je prišla pomoč iz Francije, je pomrlo polovico naseljencev, med njimi katoliški duhovnik in protestantovski pastor. Pokopali so enega zraven drugega pri kape- li.

De Champlain in De Monts sta sklenila, da zapustita z naseljenci otoček Saint Croix. Ko je prispela ladja iz Evrope, so se preselili vsi skupaj v Novo Šotijo. Zapuščeni otoček je tekom časa postal zopet divjina. Na njem ni sedaj nobenega življenja, samo samotni morskí svetilnik opozarja ladje, ki plo-vejo mimo, naj se ne približajo preveč skalnatemu ozemlju.

(Povzeto iz "Visitor")
s. M. Lavoslava

Končno le združenje

Ole Larson, pomorščak, prevoznik in upokojenec, je dobil najlepše božično darilo: vrnil se je k družini, ki jo je pred 49 leti pustil na Švedskem.

Najstarejša hči je iskala očeta mnogo let od tistega dne leta 1927, ki je Ole kot mornar odšel iz domačega kraja Holsaker. Nedavno ga je našla v Michiganu.

Pred skoraj pol stoletja se je podjetje, ki ga je vodil do upo- larson zaposlil kot mornar na potniški ladji. V Argentini je

Rev. L. Kristanc:

BOŽIČNI SPOMINI

II.

Večeri za vaje so bili dolgi, noči za potrebni počitek pa zelo kratke. Skoro vsako tretje jutro sem bil že vsaj ob sedmih na podružnici, da so zlasti starejši ljudje imeli priliko za adventno spoved in "zornice", kot pripravno na Božič, ker sem ob devetih že moral biti v šoli v "mestu". Priprave za predstavo s 7 prizori so dale skrb in pota. Tudi fantje in dekleta so pridno sodelovali. Desna roka mi je bila predsednica Orliškega krožka — pozneje je vodila "kolodvorski misijon" na glavnem kolodvoru v Ljubljani, Fani škufca. Par dni pred prazniki se je še vreme skazilo, začel je naletavati sneg pršic in kar ni prenehal, vsa pota so bila zamenjena in nas je skrbelo, da bo udeležba slaba. Naj dela in skrb za priprave v cerkvi in duhovno oskrbo bolnikov sploh ne omenjam. Pater iz Stične je prišel na pomoč in popoldne pred Svetim večerom smo bili v cerkvi zelo zaposleni. Po takratnih cerkvenih predpisih je bil ves dan strog post in mašnik za polnočno je moral biti tešč — ni česar zaužiti šest ur, verniki, ki so prešli sv. obhajilo, pa tri ure. Ob petih smo imeli postno večerjo. Opraviti sem moral običajno "kajenje"; potem sem bil za umaknil v kaplanijo, da sem se opravil brevir. Začetek predstave je bil določen ob polenajstih. Spodaj v kaplanijski veži so dekleta prodajala vstopnice, dolgo pred začetkom so bile že razprodane. Tudi jaz sem s šminkanjem že končal in pošteno truden sem se tudi poslužil potice in kuhanega vina, kar je poslal župnik vsem sodelujočim v okrepčilo, vsi so se čudili in si privoščili. Tudi Ančka se je potrudila in se izkazala kot dobra kuharica. Organist s kvartetom — dva fanta in dve dekleti — so bili na galeriji in pred vsakim prizorom, bilo jih je sedem, so zapeli primerno in znano pesem. Razpoloženje igralcev je bilo odlično, tudi godbeniki so bili že v garderobi, vse je bilo na svojem mestu.

Predno je zvonček v tretje zapel, je župnik pred nabito dvorano razložil namen predstave "Lepota prve Svete noči" in prosil navzoče, naj se zavedajo njene resnobne in se naj vzdržijo običajnega ploskanja ter naj po končanem mirno gredo k polnočnici. Zvonček se je oglašil, zastor se je razmaknil in kvartet je zapel: "Poslan iz nebes je angel na širni, grešni svet, k brezmadežni Devici tja v mesto Nazaret. Devici tej premili Marija je ime, iz Davidove hiše je Jožef, ženin nje." Marijino ostanjevanje v ospredju je majhna sobica, ob strani kolovrat, v sredini pa mizica, ob kateri sedi Marija in s sklenjenimi rokami čita Sv. pismo. V svitu zelenomodre svetlobe priplava angel z lilijo v roki pred Devico, vso preplašeno: "Zdrava, Marija, milosti polna," jo naga- vori — in se med njima razvije pogovor po besedilu evangelista sv. Luke — učenje žene Siru božjega, Odrešenika sveta.

Ko so na odru spreminjali kulise za prizor "Na betlehemske poljanah", je župnik pripovedoval, kako je Marija hitela v daljne hribe povedat veselo novico-skrivnost sorodnici Elizabeti, ki je pred šestimi meseci v svoji starosti tudi spočela sina Janeza (Krstnika), predhodnika Jezusovega. Kvartet je zapel adventno: "Vi oblaki Ga rosita."

Šel na kopno, ker ni maral mornarskega življenja. Takrat je pisal družini, naj pride za njim, žena pa je odklonila. Kasneje je ustanovil v ZDA transportno podjetje, ki ga je vodil do upo- larson zaposlil kot mornar na potniški ladji. V Argentini je

ali zemlja naj Ga da, ve nebesa Ga pošljite skor' zveličarja sveta. Milo so ljudje zdih'vali, v grehah in temi ječali. Bog je bil zemljo prekel, greh ljudem v nebesa vzel..." Zastor se je razmahnil in ob svitu lune so se na poljani pastirji oprti na palice, prestopali ob ognju in obrnjeni proti nebu so zapeli: "O Zveličar pridi skoraj, spolni, kar srčno želim. Moč prinesi mi od zgoraj, da se čisto spokorim. Mir nebeški nam dodeli, da ga uživamo veseli..."

Ko so spreminjali kulise za betlehemske ulice s krčmo, je kvartet zapel starodavno: "Poslušajte vsi ljudje, sveti Jožef v mesto gre; sveti Jožef in Marija gresta v mesto Betlehem." In je bil ganljiv prizor, ko je Jožef na povodcu prignal osliča, na katerem je zamišljena, od dolgega pota utrujena sedela Marija; počasi sta stopala. Z levico mu je molil šop sena, z desnico pa je Jožef držal Devico, da vsa premrla ne omahne, — ustavi jo. Nežno in skrbno Ji pomaga na tla in Ji izroči osliča, ki začne lizati njeno roko; on pa stopa in trka od hiše do hiše s prošnjo za prenočišče, da se naslednji dan popiše po zahtevi cesarja Avgusta. Vse prošnje so bile zamenjane; tudi sorodniki so ju odklonili, da sta prepozna. Jožef potka še pri krčmi, iz katere se je slišala prijetna godba poskočnih in je dišalo po pečnem kruhu in jagnjetini. Odpro se vrata in debelušni krčmar ju nejevoljen pogleda, namrdne se deviški materi in jima z roko pokaže naprej, da je že vse prenatrpano, kot bi hotel reči: Za berače, postopaje nimam kruha ne pijače, — in godrnjaje zaloputne vrata. Jožef milo polli in si privoščili. Tudi Ančka se je potrudila in se izkazala kot dobra kuharica. Organist s kvartetom — dva fanta in dve dekleti — so bili na galeriji in pred vsakim prizorom, bilo jih je sedem, so zapeli primerno in znano pesem. Razpoloženje igralcev je bilo odlično, tudi godbeniki so bili že v garderobi, vse je bilo na svojem mestu.

Predno je zvonček v tretje zapel, je župnik pred nabito dvorano razložil namen predstave "Lepota prve Svete noči" in prosil navzoče, naj se zavedajo njene resnobne in se naj vzdržijo običajnega ploskanja ter naj po končanem mirno gredo k polnočnici. Zvonček se je oglašil, zastor se je razmaknil in kvartet je zapel: "Poslan iz nebes je angel na širni, grešni svet, k brezmadežni Devici tja v mesto Nazaret. Devici tej premili Marija je ime, iz Davidove hiše je Jožef, ženin nje." Marijino ostanjevanje v ospredju je majhna sobica, ob strani kolovrat, v sredini pa mizica, ob kateri sedi Marija in s sklenjenimi rokami čita Sv. pismo. V svitu zelenomodre svetlobe priplava angel z lilijo v roki pred Devico, vso preplašeno: "Zdrava, Marija, milosti polna," jo naga- vori — in se med njima razvije pogovor po besedilu evangelista sv. Luke — učenje žene Siru božjega, Odrešenika sveta.

Ko so na odru spreminjali kulise za prizor "Na betlehemske poljanah", je župnik pripovedoval, kako je Marija hitela v daljne hribe povedat veselo novico-skrivnost sorodnici Elizabeti, ki je pred šestimi meseci v svoji starosti tudi spočela sina Janeza (Krstnika), predhodnika Jezusovega. Kvartet je zapel adventno: "Vi oblaki Ga rosita."

Šel na kopno, ker ni maral mornarskega življenja. Takrat je pisal družini, naj pride za njim, žena pa je odklonila. Kasneje je ustanovil v ZDA transportno podjetje, ki ga je vodil do upo- larson zaposlil kot mornar na potniški ladji. V Argentini je

Eden od njiju se je sprl s svojo ljubico v klubu, pa iz maščevanja kasneje zažgal stopnišče. Poleg te ljubice in njene sestre je bilo mrtvih še 23 drugih oseb.

Nad polovico TOLEDO, O. — Akoli 53% vsega osebja po uradih ZDA ima slab vid.

Nevidna božična drevesca

Nekaj dni po Zahvalnem dnevu 1945 je Robert Stevens v Maine naložil 230 božičnih drevesc na star tovornjak in se odpeljal v New York, "kjer ga je čakala sreča". Tako je vsaj govoril, dejansko je le hotel toliko zaslužiti, da bi mogel pripraviti materi in trem sestram vesel Božič — prvi v miru po štirih letih vojne. Njegov oče je umrl na morju kmalu v začetku vojne, on pa je zadnji Božič preživel v gozdu pri Bastogne v bitki za Bulge.

Pozno popoldne je prispel v New York. Bilo je temno in vetrovno. Ko se je vozil po aveni-jah, je opazil, da so z vseh vogalov, prostorov za parkiranje in iz izloženih oken božična drevesca pozdravljala njegova drevesca. Zdelo se je, da je mnogo ljudi hotelo to leto s prodajo božičnih drevesc poizkusiti srečo.

Bilo je že temno, ko se je po naključju znašel v Greenwich Village. Parkiral je, stisnil pod pazduho dolg ploščat paket in se podal na pot, po zavitih ulicah, polnih pestrih trgovin in veselih ljudi. V neki ulici je odkril majhno italijansko delikatesno trgovino, ki je bila sijajno razsvetljena in je imela na cesti ozko betonsko ploščad, kamor so poleti postavljali mize. To bi bil sijajen prostor za prodajanje drevesc!

V trgovini je bil zrak topel in nasičen z dišavami. Salame klobase in siri so viseli v sijajnih vrstah nad prodajalno mizo. Steklena omara je bila polna božičnih piškotov in pletene košare polne svežega kruha. Robert je globoko vzdihnil, se nasmešnil in razložil svoj posel. Lastniku, staremu Jožetu je ponudil nekaj procentov od vsakega prodanega drevesa.

Oče Jože se je posvetoval s sinom Jožetom in mamo, častljivo ženo v črni obleki in belim predpasniku. Ta je opazovala Roberta s sumničjem in radovednostjo. Njeno radovednost je zbudil paket, ki ga je držal Robert pod pazduho.

"Naj vam pokažem moj napis!" je rekel Robert in odstranil omoč ter razkril doma narejeno leseno tablo, na kateri je bilo v živih rdečih in zelenih barvah napisano: "Christmas trees for sale" (Božična drevesca naprodaj).

Toda to ni bilo vse! Napis je bil izpolnjen z bujnim slikami Božiča v New England. Pevci in kupci so se sprehajali med črkami in v "O" v besedi "For" je bila slika otrok, ki se drsajo na ledu. Prav tako so bili naslikani zasnežen pod z božičnim drevescem na strehi, sani z vprežnimi konji in cerkev. In na vrhu slike se je sv. Miklavž peljal s svojimi jeleni v mesečini po nebu. Robert je ustvaril s slikami nekaj primitivno ameriškega, ki je odsevalo nedolžnost in veselje.

Sin Jože in mama sta bila vesela, ko je oče Jože ponudil roko Robertu in rekel: "Ti boš tukaj prodajal svoja božična drevesca!"

Robert je pustil tablo z napisom pri očetu in se vrnil tja, kjer je parkiral svoj tovornjak. Bil je truden, a srečen. Toda tovornjak je izginil. Tam, kjer ga je pustil, je bila samo vejica v odprtini kanala.

Nekdo ga je napotil na policijsko stražnico na Charles St. Dežurni podoficir se ni prav nič čudil, ko mu je povedal, da so mu ukradli tovornjak, naložen z božičnimi drevesci.

"To je pravzaprav pokvarljiva roba," je rekel stražnik, "trdno upam, da jih boš našel pred Božičem. Po Božiču ni več povpraševanja po njih."

Robertu se je zdelo, da se je stražnik zmotil v zaimku. On je upal, da jih bodo oni našli ne on. "To ja ne more biti težko najti en star tovornjak s tablico države Maine in naložen z

božičnimi drevesci," je odgovoril.

"Četrtega julija morda, ne pa zdaj, prijatelj, samo pomisli."

Robert je imel samo par dolarjev v žepu in banka mu je posodila denar, da je kupil drevesca. V prenočišču je slabo spal in zgodaj zjutraj je šel na policijo. Nič.

Slabe volje se je vrnil v trgovino in videl oba Jožeta, ko sta pravkar obešala njegovo tablo zunaj na ploščadi. Nato sta tablo okrasila s tkaninami in lučmi. Izgledalo je sijajno.

Ko je oče Jože slišal, kaj se je Robertu pripetilo, ga je potrepjal po ramenih in šel s sinom v trgovino. Robert je še vedno strmel v napis. Niti misliti ni mogel, da se mu bo nekač sličnega primerilo, kakor je bral v detektivskih romanih.

Bilo je okoli 9. dopoldne, ko se je prikazal na ulici živahen možiček. Korakal je zelo previdno in se pozorno izogibal vsemu, kar bi mu bilo napoti in kar je sam on videl. Čeprav je bilo že zgodaj, je bil mož že okajen.

Tik za njim se je pomikala velika limuzina, ki jo je šofiral skrben šofer. Mož je opazil Robertov napis in ga skrbno prebral. Nato se je obrnil in opazoval prazno ploščad.

"Najlepša božična drevesca, kar sem jih kdaj videl," je rekel mož.

"Drevesca iz države Maine. Ni boljših!" je odgovoril Robert.

Mož je še kar naprej strmel. "Čudovita drevesca," je rekel mož, "ne morem se odločiti. Ab kaj, vzem bom vse."

Šofer se je ustavil in držal zadnja vrata odprta. "Burton," je zaklical mož, "daj vsa ta drevesa v priključnik." Nato se je obrnil in spustil nekaj v Robertov žep. "Mislim, da bo dovolj!" je rekel in odšel.

Čeprav je imel že dovolj smole, se je Robert vendarle smejal, ko se je limuzina premaknila. Ko je segel z roko v žep, je čutil v njem zmečkan bankovec za \$20. Robertu se je protivilo, da bi vzel nekaj zastoj. Tekel je na vogal, a limuzine ni bilo več.

Visoko dekle s črnimi lasmi je napeto študiralo njegov napis, ko se je vrnil. Njena lica so bila od mraza rdeča in oči so se smejale.

"Si ti to naslikal?" je vprašala. Robert je prikimal. "To je čudovito. Kje so pa drevesca?" "Pravkar sem vse prodal." Nato ji je povedal, kaj se je zgodilo. "Ostalo bom še en dan ali dva in nato šel z avtobusom domov," je dodal.

"O, nikar ne odnehaj! Ni treba nehati prodajati drevesca samo zato, ker jih nimaš!"

Hitela je naprej. Robert je zaklical za njo: "Moje ime je Robert, kakšno je tvoje?"

Ozrla se je in med smehom rekla: "Morda ne boš verjel, toda moje ime je Holly."

In je šla. Robert je razmišljal, kaj je hotela reči z besedami: "Ni treba nehati prodajati drevesca samo zato, ker jih nimaš!"

Robert je planil v trgovino. "Jože, ali je kakšna trgovina z lesom v tem mestu?"

Trgovina z lesom je bila na 12. cesti. Robert je potrošil skoraj \$20, da je mogel na žagi izrezati kakih 100 komadov lesa v obliki smrekice. Kosi so bili visoki 15 cm.

Nato je kupil v trgovini čopiče in barve, ki se hitro sušijo. Delal je ves dan in skoraj vso noč. Naslednje jutro je imel na prodaj božična drevesca, okrašena na njegov preprosti način. Majhni okraski so predstavljali bonbone, rogove, bobne, zvezde in anjele.

Oče Jože je prinesel iz kleti mize, mama je mize pokrila s prtji v živih zelenih barvah in Robert je začel prodajati. Ljudje so kupovali njegova drevesca za darila in okraske, on je pa

z dobičkom kupoval les in slikal nova drevesca. Nikoli pa ni pozabil ozirati se za dekletom.

Videl jo je zopet šele sredi decembra. Prišla je hitro. V rokah je nosila polno knjig. Ogledovala je drevesca, naredila z roko znak V (victory) in ga pokazala Robertu.

"Drevesa so čudovita! Zdaj jih moraš pa še poosebiti."

"Kaj?"

"Naslikaj samo eno stran. Drugo pobarvaj samo z eno prijetno barvo brez okrasov. Tako boš mogel napisati na zadnjo stran po naročilu ime fanta ali deklice ali kogarkoli."

"Ja," se je smejal, "kdo pa si ti pravzaprav?"

"Študentka." Povedala mu je univerzo, na kateri je bila vpisana. Predno jo je mogel vprašati, kje stanuje, je ni bilo več.

Poosebljena drevesca so bila še bolj popularna. Toda vsak je občudoval njegov napis. Mnogi so ga hoteli kupiti in lastnik neke galerije na 8. cesti mu je ponudil zanj \$75. Izgovoril se je, da mora še premisliti. Začel je nositi napis vsak večer s seboj, češ da mora še nekaj dodati.

Dan pred Božičem je dobil darilo od newyorške policije. Našli so njegov tovornjak v Brooklynu za nekim zapuščenim skladiščem. Dreves seveda ni bilo. Sicer pa je bil tovornjak v redu. Celotno bencinski tank je bil do polovice poln.

Prišel je čas, da se vrne domov. Očetu Jožetu, sinu Jožetu in mami je podaril po eno drevesce z njihovim imenom in poravnal račune.

"Kaj pa napis?" je vprašal oče Jože, "ga ne boš nesel na 8. cesto in dobil \$75."

Snel je napis in ga kar z rokamov na lahko očistil. Ti si bil moja sreča, je mislil sam zase.

Za hrbtno se je nekdo oglašil: "To je torej konec enega veka!"

"Holly! Pravkar sem hotel izročiti Jožetu ta napis za tebe. Vedel sem, da boš prišla okoli." Obrnil je napis na zadnjo

ODSTOPILO BO — Robert Strauss je izjavil, da bo odstopil kot načelnik demokratske stranke, ko bo prevzel Jimmy Carter 20. januarja 1977 vodstvo ZDA.

NAGRAJENA VZTRAJNOST — Uslužbenec The Quaker Oats Co. v Chicagu, Ill., ki so pri podjetju vsaj 5 let, so dobili po pet delnic podjetja kot nagrado za svoje vztrajno delo. Skupno je bilo kakih 6.609 uslužbencev in razdeljenih delnic družbe v vrednosti 1,5 milijona dolarjev. Na sliki je skupina teh in vseh delničarjev The Quaker Oats Co.

stran, ga izročil dekletu in dodal: "Tudi poosebil sem ga."

Na zadnji strani je bilo napisano ime Holly in okoli imena slika črnolase deklice, ko praznuje Božič v New Yorku. Naslikana je bila, kako brzi iz črke v črko in nosi v rokah darila. Hitela je k Miklavžu na ulici, prisopihala v trgovino z igračami v Greenwich Village, tekla mimo drevesa v Rockefeller Center. Imela je ducat opravičkov na vzhodni strani, na zapadni strani, vsepovsod po mestu.

"Vse življenje bom ljubila to sliko."

"Holly, pojdi z menoj na kosilo, predno grem nazaj!"

Videl je, da okleva, in vedel, da jo nekdo čaka.

"Veš, ti vedno tako izgledaš, kakor da bi bila dvojno parkirana."

"Prav, modra glava! Samo toliko me pusti, da telefoniram." Imela sta kosilo v restavraciji, katere lastnik je bil bratranec očeta Jožeta. Kosilo je bilo praznično z vinom. Robert je pripovedoval o vojni in kako je srečen, da je zopet doma v Maine. Toda dela ni in kar skrbi ga, kaj bo delal v bodoče.

"Kaj boš," je vprašala Holly, "ko pa si lahko karkoli!"

Robert se je obotavljal. "Nekaj časa sem bil v bataljonski prvi pomoči. Nič posebnega. Zdravnik mi je kazal, kako mu moram pomagati. Enkrat je delal 60 ur brez odmora, dokler ni omagal. O, če bi jaz mogel biti karkoli..."

Holly se je naslonila preko mize, ga pogladila po rami in rekla: "Roke imaš kakor nalašč za kaj takega." Nato je v njenih očeh zažarelo in je dostavila: "Nikar ne misli, da ne moreš storiti samo zato, ker ne misliš, da bi mogel storiti." Zopet ena čudna izjava! Toda besede so se zarile v njegovo glavo.

Ostanek dneva je Robert uporabil za nakup daril. Nato se je podal na pot, njegov tovornjak je bil podoben sanem sv. Miklavža. Družina je par dni proslavljala Božič. Ko se je Robert ustavil v banki, plačal svoj dolg in položil na hranilno knjižico \$216, je bil predsednik banke ves zavzet. Vprašal je Roberta, kaj misli biti v bodoče. Robert mu je povedal, da bi šel rad nazaj v New York na medicinsko fakulteto. Še isto noč je predsednik govoril z dvema meščanoma. Ponudili so Robertu dolgoročno posojilo. To naj bi s podporo, ki mu je šla kot odsluženemu vojak, zadostovalo.

Pokazalo se je, da je bilo posojilo za državo Maine dobra naložba. Danes po 30 letih je Robert Stevens zdravnik starega kova, ki dela mnogo preveč podnevi in ponoči. A še vedno najde čas za slikanje. Njegova umetnost je jasna in preprosta.

Njegove slike porok in sprejemov so najbolj cenjene. Vse njegove sestre so poročene. Ob skupnih zabavah se šalijo z njim, ker ima ravno pravo številko sivih las na sencih in ker mu tako dobro stoje vse obleke.

Včasih se tudi njegova mama pridruži nagajanju, češ da bo Robert kmalu odprl prakso na Park aveni.

Res pa je, da izgleda Robert, kakor bil bil odličen zdravnik vse svoje življenje. Nikdo bi mu ne verjel, če bi povedal, da je pred leti prodajal brez penija v žepu božična drevesca v Greenwich Village. Res nikdo? Pač... njegova žena Holly.

(Ta božična zgodba je bila pripravljena in prebrana na prosvetni uri fare sv. Cirila v New Yorku 19. decembra 1976.)

Rak in dednost

Zdravniki že dolgo vedo, da so ženske iz nekaterih družin nagnjene k obolenjem v tem smislu, da je rak na dojki pri njih pogostejši kot sicer. Zdaj pravi skupina raziskovalcev, da velja nekaj podobnega tudi za moške glede raka na pljučih.

Znanstveniki iz nacionalnega centra za raka, ki jih vodi Richard Everson, so odkrili tri primere raka na pljučih pri bratih iz družine A ter pri dveh bratih in pri sinu enega izmed njih v družini B.

Noben izmed njih ni opravljal kakega posebno nevarnega poklica in pri delu tudi ni prihajal v stik s strupenimi kemičnimi snovmi.

Pri nekaterih drugih članih istih družin so raziskovalci opazili med laboratorijskimi pregledi večje količine hormona estrogena kakor pa pri obolelih.

Sklepajo, da so motnje pri izločanju estrogena vplivale na razvoj raka na pljučih.

Brezposelnost velika

V vsej Jugoslaviji je bilo po uradnih podatkih koncem leta 1976 620.000 brezposelnih, od tega je izredno veliko število starih izpod 30 let. V zadnjih letih stalno narašča število brezposelnih z visoke strokovno izobrazbo.

POVEČAN UGLED — Sen. Lowell Weicker je bil 2. novembra izvoljen z veliko večino, s čimer sta njegov ugled in vpliv na Kapitolu porasla. Četudi republikanec, je bil sen. L. Weicker kritik bivšega predsednika Nixona.

VESTI

Manjši uvoz
V Sloveniji so v prvih 11 mesecih 1976 uvozili za 18.9 milijard dinarjev ali za 17% manj kot v prvih 11 mesecih l. 1975. Izvozili so v prvih 11 mesecih 1976 za 13.8 milijard dinarjev ali za 21% več kot leta 1975 v istem razdobju.

Tako je primanjkljaj v slovenski zunanji trgovini do novembra znašal 5.1 milijarde dinarjev in je bil za 6.1 milijardo dinarjev ali za 54.7% manjši kot v prvih 11 mesecih l. 1975.

Pomoč Vietnamu

Ko Jugoslavija išče pomoč, zlasti na Zahodu, jo daje tudi sama, seveda le v skladu z načrti za podpiranje komunističnega osvajanja sveta. Tako je vztrajno podpirala skozi vsa leta vojne Severni Vietnam, sedaj pa podpira združeni Vietnam, s katerim je v prijateljskih odnosih. Jugoslavija je obljubila zgraditi Vietnamu dve tovarni, tovarno ivernih plošč in tovarno živinske krme. Kompletno opremo za ti tovarni je pripeljala v Hajfong slovenska ladja Trbovlje v decembru. Jugoslavija je podarila Vietnamu tudi čezoceansko ladjo v okrepitev njegovega brodogradništva.

Jugoslovanski kmetijski strokovnjaki bodo pomagali Vietnamu pri gojitvi koruze, ki bi naj postala poleg riža glavni njegov žitni pridelek.

Največja slovenska ladja

Po šestih mesecih križarjenja med Evropo, Ameriko, Azijo in Avstralijo je priplula v pristanišče Reka največja slovenska ladja "Novo mesto", last Splošne plovbe iz Pirana. Ladja so zgradili l. 1970 na Japonskem. Splošna plovba pa jo je kupila in prevzela 3. septembra 1975. Ima 34.803 tone nosilnosti in prostora za 19.724 brutoregistrskih ton.

V Sloveniji so umrli:

24. decembra
V Ljubljani: Adolf Kajbič, Viktor Pečnik, Jože Boštjančič, Frančiška Jesenšek;
v Sostrem: Franc Zabjek, Jože Dimnik;
v Celju: Franc Koštomaj;
v Novem mestu: Marija Šmajdek, roj. Vožlič;
v Brestovici: Viktor Antonič;
v Kočevju: Drago Popit;
v Dravljah: Franc Marenčič;
na Turjaku: Herman Gale (Bobnarjev ata);
v Postojni: Edvard Škerjanc;
v Vrhnjoli pri Vipavi: Dušan Gulič;
na Visokem pri Poljanah: Marjanca Debeljak (Krnšnikova mama).

25. decembra
V Ljubljani: Aleksej Bobreckij, prof. Marica Vogelink, Stanek Marenčič, dr. Vladimir Leban, Ivan Radovan, Jožica Prusnik, roj. Dovžan, Marija Hvastja!
v Domžalah: Ignac Vođnik;
v Vapci vasi: Janez Kočevcar (Zanškova oče);
v Hrvatinah: Vesna Olenik;
v Zagorju ob Savi: Otmar Drnovšek;
v Celju: Marija Mihaljevič, roj. Koren;
v Slivnici pri Mariboru: Anton Predikaka;
v Litiji: Anica Kobler, roj. Knaflič

27. decembra
V Ljubljani: Ivan Skušek, Bernard Kokalj, Gusti Ferlic, Lojze Gornik, Klara Dežman, roj. Pisk, Pavla Vesel, Regina Peroša, Viktor Matosec;
na Golem: Frančiška Golob;
v Mariboru: Metka Miovič, roj. Jelenc;
na Lomu pri Brezovici: Fran Strukej.

Zadnje vesti
Za zadnje vesti iz Slovenije poslušajte v Clevelandu in okolici Slovensko radijsko uro "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" vsak večer od ponedeljka do petka na postaji WXEN-FM na 106.5 MC, katero vodita dr. Milan in ga. Barbara Panlovčič

Carst Memorials

Kraska kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
125 Waterman Rd. 191 2227

MALI OGLASI

V najem
pet sob s kopalnico, ogrev, štečnik in refrigerator, spodaj, blizu sv. Vida. Kličite 881-7122. (5)

For Rent
Four rooms, modern bath, down, couple or with 1 child. Inquire at 1407 E. 41 St (4)

WILLOWICK BRICK RANCH

Pendley off E. 305 St. 3 bedrooms, lovely kitchen with built-ins — 2 baths, complete kitchenette in basement, plus recreation room. Fenced in yard, lot 50 x 200. 2½ car garage. Close to all conveniences. A real buy, in the low 50's. Call today for appointment. Won't last.

Ideal Starter or Retirement Ranch

Cherokee off E. 185 St. and 200 St. Cozy 2 bedrooms, beautifully paneled dining, kitchen and living rooms. Architect owned. In A-1 condition. Basement, garage. Low maintenance. Only \$32,900. Call today.

JODI JOYCE REALTY
299 E. 260 St. 481-4101 (3)

Stanovanje oddajo
3-sobno stanovanje v bližini sv. Vida, oddajo v najem. tel. 881-4787 (4)

HIŠA NAPRODAJ

V bližini E. 185 St. je naprodaj starejša hiša z dvema spalnicama, garažo, za upokojece ali mlad par. Kličite tel. 481-0400. (3)

Stanovanje v najem

4-sobno stanovanje, 2 spalnici, blizu E. 66 St. in St. Clair Ave. oddajo 1 ali 2 odraslim. Na novo okrašeno. Kličite 432-1324. (x)

Renč za \$20,000

V Euclidu, 2 spalnici, dnevna soba s kaminom, 1½ garaže. Idealno za začetnike ali upokojece.

Tracy Avenue
V Euclidu, kolonial s 4 spalnicami, garaže za 2 avta, vsa podkletena. \$36,900.

Genesee Avenue
V Euclidu, 4 velike spalnice, klet, priključena garaža. Brez madežna.

UPSON REALTY

UMLA
499 E. 260 St. 731-1070
Odprto od 9. do 9.

Help Wanted Female

Woman Wanted
Housekeeper urgently needed for 1 adult, live-in, cooking main responsibility. Rocky River, contact Sister Pat Adams, 238-3440, 238-6352, 333-1414. (2)

Live-In
Girl or woman for moderate house-keeping and baby sitting. Lovely third floor private suite. Student OK. Call 321-3435. (—4)

Iščemo postrežnico
Slovenko, katere bi živela pri Mrs. Mary Malensek, 6512 Bonna Ave. in ji stregla v zameno za sebo in hrano. Oglasite se pri sinu v mesnici na 1217 Norwood Rd. (5)

Avgust Senoa:

ZLATARJEVO ZLATO

"Tako je!" so vsi prirediteli. Kaptolović je odpil, Dora za njim samo malo.

"No, kaj misliš?" je zanimalo notarja.

"Da, kaj misliš?" so vsi ponovili.

"Vaše blagorodje — toda ne hudajte se zato! — vaše blagorodje misli, da s te najpametnejša glava v vsem Zagrebu."

"Ha, ha, ha," so se vsi radodarno zakrohotali.

Medtem ko se je mestna gospoda veselila pri gospodarju Petru, je botra Magda sedela kakor navadno in svoji leseni kolibici. Bilo je lepo, jasno popoldne in starka se je sončila kakor kuščar. Zdaj pa zdaj je zazevala, si pokrila usta z dlanjo ali pa očigledno nadležno muho.

Na trgu ni bilo nikogar; ljudje so bili še pri večerjicah, samo na spodnjih stopnicah je sedel pred cerkvenimi vrati brkač Radak in poleg njega je slonela zvesta puška. V tem hipu se ni ravno mučil z junaškim poslom. Z nožem je amreč dolbel rebra in prigrizoval kolač iz Magdine peči. Pri tem ga je malo brigalo, kaj se godi okrog njega.

Končno so orgle utihnile. Ljudje so se tuli iz cerkve. Prišli sta tudi Freyovka in Šafranička. Primahal je še dolgin Gjuro Garuc.

"No," je spregovorila Freyovka in se nalašč ustavila pred Magdino kolibo, "boter Gjura, vaš stalni magistrat pa bi vendarle lahko popravil oni steber." Pri tem je čevljarka pokazala na nizek, širok kamnit steber pred cerkvijo, ki je bil že skoraj na pol zrušen in je rasla trava po njem.

"Da," je mirno dejal mestni bobnar in tipal po žepih v svojem plašču.

"A zakaj ga slavni magistrat res ne popravi? Zakaj?" je zažugala še Šafranička.

"To ve najbolje magistrat sam," je odbil Garuc.

"A čemu so ga naši stari postavili, a?" je hotela zbosti čevljarka.

"Naši stari pa so ga zato postavili, da so vse ženske, ki jih pred Bogom in pred ljudmi ni bilo sram prodajati same sebe, javno razstavili na ta steber, da bi jih bilo sram pred vsem plemenitim mestom," je zadirčno raztolmačil Garuc.

"A! Vidite! Zato?" si je Freyovka uprla roke v bok. "In vi, dragi boter Gjura, še gotovo mislite, da te kuge ni več v Zagrebu? Vi mislite, da so današnje Zagrebčanke vse čiste kakor beljeno platno? Mislite?"

"Hm!" je bil Garuc v zadregi. "To ve samo slavni magistrat."

PLESALA BO V URAD — Tako je napovedovala Dixie Lee Ray, ko je bila izvoljena pri volitvah 2. novembra za guvernerja države Washington.

"To vem tudi sama, dragi Gjura, slišite, tudi jaz! Veliko je natičkanih in pobožnih devic, katerih ime diši po kadilu, a niso drugega kakor črvena jabolka. Tudi je veliko starih, ki bi jih svet postavil na oltar pod steklo, pa jim je vrag prevezal dušo s svojim peklenskim ropom, ker so grde, strupene zvodnice, ki na skrivaj zvajajo plemenitaške gospodične in mestne frklje. Pazi, dragi Gjura! Star je pregovor, da tiha voda bregove podira."

"Da, da, tiha voda bregove podira," je prikimala Šafranička. "A jaz jih poznam, sama jih poznam, in zato ponovim: na steber z njimi, da, na steber, da se zve, kdo so te svetnice. Toda kaj pravite vi k temu, botra Magda?" se je Freyovka obrnila k starki, ko je opazila, da se je več ljudi nabralo okrog njih.

"Jaz? Nič! Pustite me v miru!" je Magda odvrnila.

"Nič? Res nič? Ha, ha! Naj bom pri miru? Pa nalašč ne bom," je čevljarka zlobno tlesnila z rokami. "Poslušajte, ljudje, poslušajte in se čudite! V tem našem plemenitem mestu živi stara svetnica, o kateri so vsi prepričani, da ji je sveti Peter boter in da je ona skrinja božjega miru, pa v resnici živ hudič — Bog mi odpusti grehe! — botruje stari coprnici, ki je prava skrinja vražjega nemira. In v tem našem plemenitem mestu živi neko dekle, o kateri mislijo, da je bolj bela kakor sneg in da je krotka kakor materina dušica, pa je v resnici črna kot oglje."

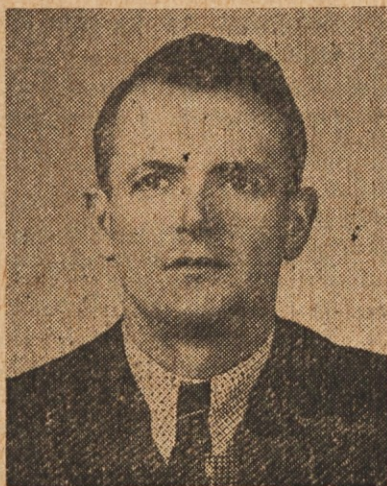
"Da, smrdljiv dren," je Šafranička pripomnila.

"Vidiš, vidiš!" je bleknil Garuc.

"Da, da, in o tem slavni magistrat nič ne ve. In ta stara poučuje mlado, ta pa se objemlje, poljubljuje in — vrag vedi kaj! — z mladim Gregorijancem, s sinom onega Antikrista, ki nam je ukradel naš lepi Medvedgrad. In ta stara je — a? Kaj mislite? Naša sveta Magda, a ta mlada

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA MOŽA, OČETA, BRATA
STRICA IN SVAKA

LUDVIKA VESELA

ki je umrl dne 7. januarja 1975.

Dve leti je že minilo odkar poslovil si se od nas. Tvoje srce več ne bije, bolečin več ne trpiš.

Žalostno je življenje naše, solzne naše so oči, Dom je prazen in otožen odkar Te več med nami ni!

V božjem miru zdaj počivaj, Dragi nepozabni nam, v nebesih rajsko srečo uživaj do svidenja na vekomaj.

Žalujoča žena Justina
sinovi, bratje in sestra z družinami.
V Ameriki, Sloveniji in Nemčiji.
Milwaukee, Wis. 6. januarja 1977.

je Krupičeva Dora, da, Dora! Fi, fi, fi!" je pljunila Freyovka na tla. "Me, poštene meščanke, naj pa trpimo?"

"Ne bomo trpeli!" jej krdele ježno zavrnili.

"V našem mestu?"

"Z Gregorijancem!"

"Dora!"

"Ta lilija!"

"Na steber z lilijo!"

"Na steber z Magdo!"

Magda je drhtela od jeze in lica so ji postajala pegava.

"O ti jezikava kača! Stokrat slabša si kakor vse tiste, ki so kdaj koli stale na tem stebru," je Magda zakričala.

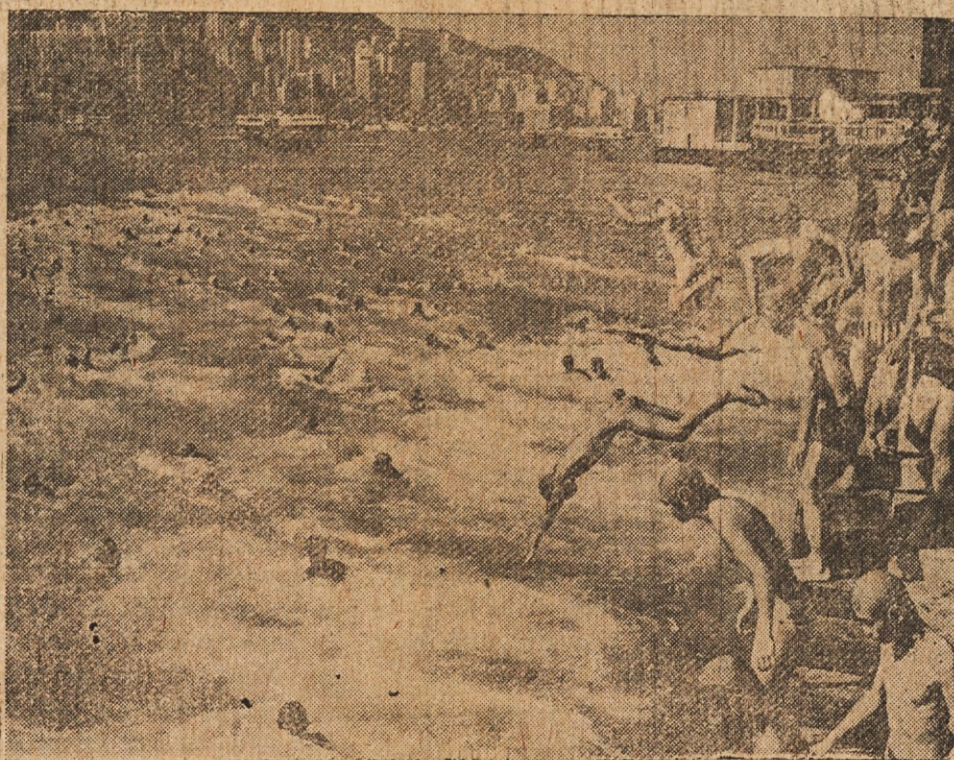
"Ho, strela! Jaz da sem taka, jaz, meščanka, ki imam hišo in imam moža, ki je vpisan v cehu? In vi to gledate, in vi to trpite?" se je obrnila razbesnela čevljarka proti množici.

"Na steber z njo! Na steber!" je zakričala množica.

In krdele je navalilo proti kolibi. Kamenje, pesek in blato je

VELIKO PRIČAKOVANJE — Benjamin Hooks, novi izvršni direktor NAAC, pričakuje, da bo Jimmy Carter imenoval večje število črncev za zvezne sodnike in na visoke položaje v zvezni upravi, ker so mu ti v prvi vrsti pripomogli k izvolitvi.

VSI V VODO! — Okoli 700 plavalcev se je pognalo v morje s pomola v Knowltonu in zaplavalo v eno miljo oddaljeni Hong Kong. Prvi je priplaval tja neki 15 let stari študent.

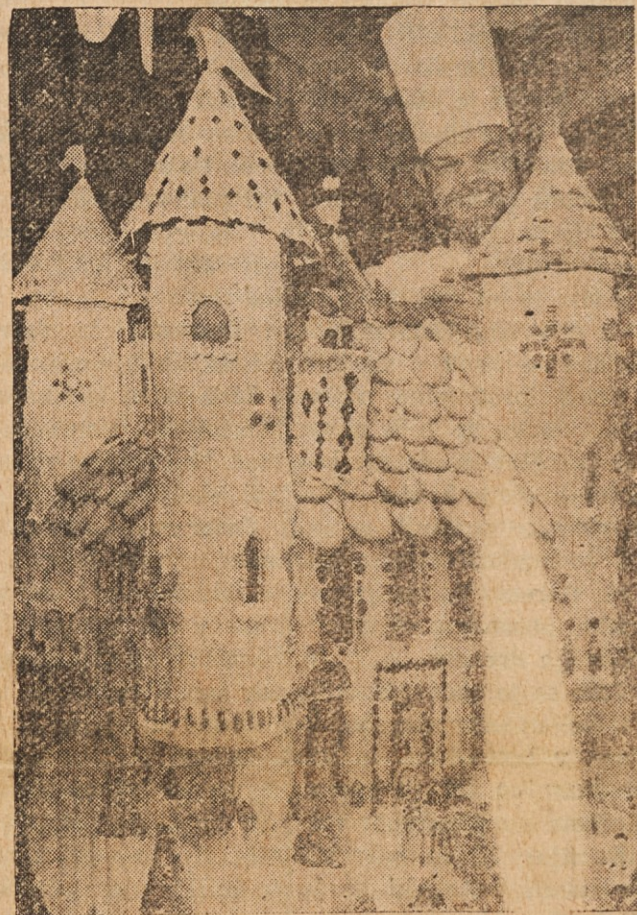
LEPO ZORANO — Slika kaže obsežno polje, posajeno s paradižniki v Kaliforniji. Ko so ti dozoreli, jih (na sliki) pobirajo s stroji.

SE VEDNO TRDEN — George Meany, glavni predsednik AFL-CIO, je star 82 let, pa je še vedno trden in še ne misli na pokoj, vsaj ne še v neposredni bodočnosti.

SE VEDNO V POLITIKI — Billy Carter, mlajši brat izbranega predsednika ZDA, je pri volitvah za župana v Plains, Ga., izgubil, toda se še ni umaknil iz politike. Imenovan je bil za člana odbora davčnih cenilcev v Sumter okraju z letno plačo \$1.800.

OKUSNA STAVBA — Craig Brewer, šef kuhinje Jacques Gardens restavracije v Chicagu, Ill., je zgradil tole okusno stavbo. Za njeno gradnjo je porabil 32 ur, vsi njeni deli so užiti.

Za vsakovrsna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdejava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE